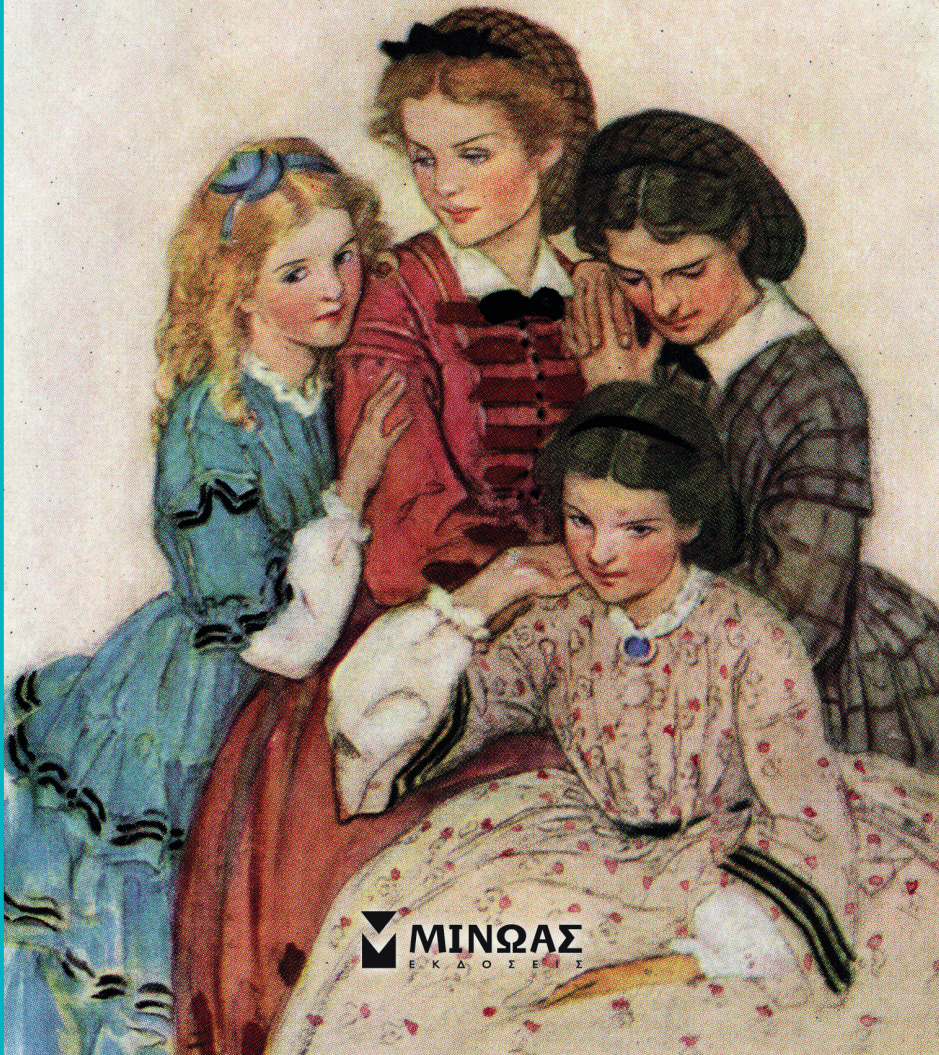

ΓΑΛΑΖΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΛΟΥΙΖΑ ΜΕΪ ΑΛΚΟΤ

Μικρές κυρίες

ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Σειρά: Γαλάζια Βιβλιοθήκη

Συγγραφέας & τίτλος πρωτοτύπου:
Louisa May Alcott, *Little Women*

Παραγωγή: ΜΙΝΩΑΣ Α.Ε.Ε.
1η έκδοση στην Ελλάδα: Απρίλιος 2014

Διασκευή – Επιμέλεια κειμένου: Δημήτρης Καραδήμας
Σχεδιασμός εξωφύλλου – Σελιδοποίηση: Ιάκωβος Ψαρίδης
Εικόνα εξωφύλλου: © GraphicaArtis/Corbis/SmartMagna

Copyright © για την παρούσα έκδοση:
Εκδόσεις ΜΙΝΩΑΣ
Τ.Θ. 504 88, 141 10 Ν. Ηράκλειο, ΑΘΗΝΑ
τηλ.: 210 27 11 222 – fax: 210 27 11 056
www.minoas.gr • e-mail: info@minoas.gr

ISBN 978-618-02-0258-8

ΛΟΥΙΖΑ ΜΕΪ ΑΛΚΟΤ

ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

Διασκευή: Δημήτρης Καραδήμας

Μια αμερικάνικη οικογένεια

– Χριστούγεννα χωρίς δώρα δεν είναι Χριστούγεννα, γκρίνιαξε η Τζο, καθισμένη σταυροπόδι στο χαλί.

– Φοβερό να μην είμαστε πια πλούσιοι, στέναξε η Μεγκ, κοιτώντας το φθαρμένο φουστάνι της.

– Μου φαίνεται, μάλιστα, πως δεν είναι καθόλου δίκαιο μερικοί να δέχονται πολλά και όμορφα δώρα κι άλλοι να μη δέχονται τίποτα, πρόσθεσε η Έμι, φυσώντας τη μύτη της με ύφος αγανακτισμένο.

Μονάχα η Μπετ, η τέταρτη αδελφή, δε συμφώνησε μαζί τους.

– Αν και δεν είμαστε πια πλούσιες, είπε από τη γωνία όπου ήταν καθισμένη, έχουμε σπουδαία αγαθά: έναν καλό πατέρα, την αγαπημένη μας μανούλα και είμαστε τέσσερις αδελφές αχώριστες.

Τα πρόσωπα των τριών αδελφών της φωτίστηκαν με τα λόγια αυτά. Αλλά σκοτεινίασαν πάλι αμέσως, μόλις η Τζο πρόσθεσε λυπημένη:

—Ο μπαμπάς δεν είναι κοντά μας κι ο Θεός ξέρει πόσο θα λείψει ακόμη!

Δεν τόλμησε να πει «ο Θεός ξέρει αν θα τον ξαναδούμε ποτέ». Όλες όμως είχαν κάνει ταυτόχρονα την πικρή αυτή σκέψη και είχαν φανταστεί τον πατέρα τους μακριά, πολύ μακριά, σε μάχες τρομερές κι επικίνδυνες – γιατί μαινόταν τότε ο εμφύλιος πόλεμος των Βόρειων με τους Νότιους και η Αμερική αιματοκυλιόταν χρόνια ολόκληρα.

Έπειτα από μια σύντομη σιωπή, η Μεγκ ξαναείπε μελαγχολικά:

—Θα ξέρετε, βέβαια, τι σκέφτηκε η μαμά. Λέει πως θα ήταν καλύτερα να δίνουμε τα χρήματα που θα ξοδεύαμε για χριστουγεννιάτικα και πρωτοχρονιάτικα δώρα στους άπορους στρατιώτες, που τόσο θα υποφέρουν από το κρύο. Δεν μπορούμε, βέβαια, να προσφέρουμε αρκετά γι' αυτούς. Αλλά οι μικρές αυτές θυσίες μας πρέπει να γίνουν πρόθυμα και με την καρδιά μας.

—Η μαμά δε θα θέλει ασφαλώς να μην πάρουμε ούτε ένα δωράκι. Ας αγοράσει καθεμιά μας ό,τι ποθεί περισσότερο. Όλο το χρόνο εργαστήκαμε σκληρά και είναι δίκαιο να μας το επιτρέψουν, φώναξε η Τζο.

—Α, ναι, εγώ αξίζω και επιπλέον δώρο, αφού βασανίζομαι τόσο με την ανατροφή εκείνων των παλιόπαιδων, ενώ θα προτιμούσα χίλιες φορές να καθίσω σπίτι, είπε η Μεγκ.

—Να δω τι θα έλεγες αν ήσουν αναγκασμένη να κάθουσαι κλεισμένη με τις ώρες με μια γριά παράξενη και

γκρινιάρια! Σαν να ξεχνά ολότελα πως είμαι ανιψιά της και με κοιτάζει λες κι έπεσα απ' το φεγγάρι, διαμαρτυρήθηκε η Τζο.

— Δεν είναι σωστό να παραπονιόμαστε, είπε η Μπετ. Νομίζω όμως πως τίποτα δεν είναι πιο δυσάρεστο από το πλύσιμο των πιάτων και το συγύρισμα, όπως κάνω εγώ καθημερινά.

Έηρθε τότε η σειρά της Έμι.

— Έχω τη γνώμη πως καμιά σας δεν υποφέρει όσο εγώ. Δεν είστε αναγκασμένες να πηγαίνετε στο σχολείο και να συναναστρέφεστε ανάγωγα κορίτσια, που σχολιάζουν τα ρούχα σας και περιφρονούν τον πατέρα σας, γιατί από την υπερβολική του καλοσύνη έχασε ολότελα την περιουσία του.

— Αλήθεια, μουρμούρισε συλλογισμένη η Μεγκ, το σωστό θα ήταν να είχαμε ακόμη την περιουσία που ο μπαμπάς έχασε πριν από κάμποσα χρόνια.

— Χμ... πριν από λίγες μέρες έλεγες πως είμαστε πιο ευτυχισμένες κι από βασίλισσες, της θύμισε η Μπετ.

— Ναι, αδερφούλα μου, το είπα και το πιστεύω πάντα. Η ευτυχία μας βρίσκεται στην καλή μας διάθεση και, μολονότι είμαστε αναγκασμένες να δουλεύουμε, έχουμε συχνά ευκαιρίες να το ρίξουμε έξω, όπως λέει η Τζο.

— Ουφ! Τιποτένιες εκφράσεις που μεταχειρίζεται η Τζο! είπε η Έμι.

Χωρίς να δείξει ότι η παρατήρηση της αδελφής της την πείραξε, η Τζο σηκώθηκε και με τα χέρια στις τσέπες της ποδιάς της άρχισε να σφυρίζει χαρωπά.

– Έλα τώρα, Τζο, μη σφυρίζεις! φώναξε η Έμι. Ούτε αγόρι να ήσουν!

– Γι' αυτό ακριβώς σφυρίζω! απάντησε η Τζο. Με την ελπίδα να γίνω!

– Δε χωνεύω τις κακοαναθρεμμένες κοπέλες που φέρονται σαν αγόρια, είπε η Έμι.

– Κι εγώ όσες παριστάνουν τις σπουδαίες και τις υπερευαίσθητες, απάντησε η Τζο.

– Τα πουλάκια στις φωλιές, δε μαλώνουν – τραγουδούν!

Η Μπετ, η ειρηνοποιός, τραγούδησε τόσο αστεία τα δυο αυτά στιχάκια, ώστε όλες ξεκαρδίστηκαν στα γέλια και ο τσακωμός τέλειωσε πριν καλά καλά αρχίσει.

– Πρέπει να σας μαλώσω και τις δυο, είπε η Μεγκ παίρνοντας το περισπούδαστο ύφος της πρωτότοκης. Μην ξεχνάς, Ζοζεφίνα, πως είσαι τώρα πια μεγάλη κοπέλα.

– Όχι δα από τώρα! Αν το λες επειδή σήκωσα τα μαλλιά μου, θα τα κάνω δυο πλεξούδες ωσότου γίνω είκοσι χρονώ, φώναξε η Τζο βγάζοντας το δίχτυ που συγκρατούσε τα μαλλιά της ψηλά και τινάζοντας τη μακριά μαύρη χαιτή της. Με πιάνει φρίκη όσο σκέφτομαι ότι μεγαλώνω και σε λίγο θα με προσφωνούν «δεσποινίδα Μαρτς». Θα φοράω μακριά φουστάνια και θα είμαι σοβαρή κι αλύγιστη σαν γύφτικο σκεπάρνι. Μου αρκεί η δυστυχία πως είμαι κορίτσι, ενώ με ξετρελαίνουν τα παιχνίδια, οι ασχολίες και οι συνήθειες των αγοριών.

– Κακομοιρούλα Τζο! Το κακό είναι πως η κατάστα-

ση αυτή δε γίνεται ν' αλλάξει. Προσπάθησε, λοιπόν, να περιοριστείς στην ικανοποίηση πως έδωσες ανδρική μορφή στο όνομά σου και είσαι για μας περισσότερο αδελφός παρά αδελφή, είπε η γλυκιά Μπετ.

— Όσο για σένα, Έμι, συνέχισε η Μεγκ διατηρώντας το ύφος της αυστηρής πρωτότοκης, όχι μονάχα σ' αρέσει να κάνεις τη σπουδαία, αλλά πολλές φορές είσαι και αρκετά απότομη. Καμιά φορά, αυτό είναι αστείο. Πρόσεξε όμως γιατί, αν συνεχίσεις έτσι, θα καταντήσεις ανυπόφορη. Απεναντίας, είσαι πολύ χαριτωμένη όταν συμπεριφέρεσαι φυσικά.

— Αν η Τζο είναι αγοροκόριτσο και η Έμι κοκορόμυαλη, εγώ τι είμαι; ρώτησε η Μπετ, πρόθυμη να μοιραστεί με τις αδελφές της την κατσάδα της «μεγάλης».

— Η αγαπημένη μας μικρούλα και τίποτε άλλο, απάντησε μελιστάλαχτα η Μεγκ.

Καμιά τους δεν έφερε αντίρρηση.

Το σαλόνι όπου κάθονταν κι έπλεκαν οι τρεις αδελφές ήταν ένα δωμάτιο πρόσχαρο και άνετο, παρ' ότι το χαλί του ήταν φθαρμένο και τα έπιπλά του περιορίζονταν στα πιο απαραίτητα. Στον τοίχο υπήρχε μια ωραία ξυλογραφία, μια βιβλιοθήκη φορτωμένη με άφθονα βιβλία και μπροστά στο παράθυρο υπήρχε ένα βάζο με λουλούδια. Γλυκιά οικογενειακή ατμόσφαιρα γαλήνης και ηρεμίας βασίλευε στο σαλόνι αυτό.

Η Μαργαρίτα –η Μεγκ, όπως την ονόμαζαν στο σπίτι– ήταν η πρωτότοκη από τις τέσσερις αδελφές. Ήταν δεκαέξι ετών, πολύ νόστιμη, στρογγυλοπρόσωπη, με ρό-

δίνα μάγουλα σαν ροδάκινα κι όμορφα καστανά μαλλιά. Είχε λεπτά, κατάλευκα χέρια, και καμάρωνε γι' αυτά περισσότερο ίσως απ' όσο έπρεπε.

Ένα χρόνο μικρότερή της, αλλά πολύ ψηλή, αδύνατη και μελαχρινή, ήταν η Ζοζεφίνα – η Τζο, όπως απαιτούσε να τη φωνάζουν. Είχε σηκωτή μυτούλα, στόμα καλοσχηματισμένο και μάτια γκριζωπά κι ερευνητικά, πότε πότε σκεφτικά, άλλοτε γεμάτα ειρωνεία και καμιά φορά θυμωμένα. Η μόνη της ομορφιά ήταν τα πυκνά μακριά μαλλιά της, αλλά η Τζο τα συμμαζευε σ' ένα δίχτυ, γιατί, καθώς έλεγε, την ενοχλούσαν. Τα χέρια και τα πόδια της ήταν πελώρια, και οι ώμοι της πλατιοί. Ό,τι κι αν φορούσε, είχε πάντα το αδέξιο ύφος παιδιού που μεταμορφώνεται σε κοπέλα αλλά δεν είναι καθόλου ικανοποιημένο από τη μεταμόρφωση αυτή.

Τρίτη ήταν η Ελισάβετ, δηλαδή η Μπετ, όπως την ονόμαζαν όλοι στην οικογένεια. Ήταν δεκατριών ετών, με κατάλευκη επιδερμίδα και ίσια, υπέροχα μαλλιά. Η φωνή και οι τρόποι της έδειχναν κάποια δειλία και είχε σχεδόν πάντα γλυκύτατη έκφραση.

Η Έμι, μολοντί μικρότερη απ' όλες, είχε εντυπωσιακό πρόσωπο, κατά τη γνώμη της τουλάχιστον. Έμοιαζε πραγματικά με πορσελάνινη κούκλα: είχε γαλανά μάτια και ξανθά μαλλιά που έπεφταν σε μπούκλες στους ώμους της. Λεπτή, ντελικάτη, σωστό κομψοτέχνημα, φερόταν πάντα με το ύφος και τους τρόπους δεσποινίδας του καλού κόσμου.

Το ρολόι χτύπησε έξι. Η Μπετ σκούπισε καλά καλά το

μέρος μπροστά στο τζάκι για να καθαρίσει τις στάχτες κι έπειτα έβαλε να ζεσταθούν εκεί ένα ζευγάρι παντόφλες. Αυτό σήμαινε ότι πολύ σύντομα η μητέρα τους θα γύριζε σπίτι.

Η Μεγκ άναψε τη λάμπα. Η Έμι σηκώθηκε από την πολυθρόνα όπου είχε θρονιαστεί, χωρίς καν να της το ζητήσουν. Η Τζο, ξεχνώντας την κούρασή της, σηκώθηκε και πλησίασε περισσότερο τις παντόφλες στη φωτιά.

— Οι παντόφλες αυτές είναι πολύ φθαρμένες, παρατήρησε η Τζο. Η μαμά πρέπει ν' αγοράσει καινούριες.

— Σκεφτόμουν να της αγοράσω ένα ζευγάρι με το δολαρίό μου, είπε η γλυκιά Μπετ.

— Όχι, θα τις αγοράσω εγώ! φώναξε η Έμι.

— Όχι, εγώ, αφού είμαι η πρωτότοκη, μπήκε στη μέση η Μεγκ.

Αλλά η Τζο τη διέκοψε.

— Τώρα που λείπει ο μπαμπάς, εγώ είμαι ο άντρας του σπιτιού, κι εγώ θα της δώσω τις παντόφλες που χρειάζονται, γιατί ο μπαμπάς φεύγοντας μου παρήγγειλε να φροντίζω τη μαμά όσο εκείνος θα λείπει.

— Ξέρετε τι πρέπει να κάνουμε; είπε η Μπετ. Καθεμιά από μας θ' αγοράσει ένα δώρο για τη μαμά, αντί να σκεφτόμαστε τον εαυτό μας.

Όλες τους χτύπησαν μ' ενθουσιασμό τα χέρια.

— Πρέπει να την αφήσουμε να νομίζει ότι θ' αγοράσουμε κάτι για μας τις ίδιες, ώστε έτσι να την ξαφνιάσουμε περισσότερο.

— Ωραία ιδέα!

— Τώρα, λοιπόν, πρέπει να σκεφτούμε τι μπορεί καθεμία από μας να της προσφέρει.

Για μερικά λεπτά όλες έμειναν σιωπηλές και συλλογισμένες. Έπειτα η Μεγκ, λες και τα όμορφα χέρια της της είχαν εμπνεύσει αυτή την ιδέα, αναφώνησε:

— Θα της χαρίσω ένα ζευγάρι γάντια.

— Ένα ζευγάρι αρβύλες για τους στρατιώτες μας θα ήταν πιο πρακτικό, είπε η Τζο με το πρακτικό μυαλό.

— Εγώ, είπε η Μπετ, που πρώτη είχε την ιδέα των δώρων, της κέντησα μερικά μαντιλάκια.

— Σκέφτομαι να της αγοράσω ένα μπουκαλάκι κολόνια. Της αρέσει και δε θα κοστίζει πολύ. Έτσι θα μου περισσέψουν χρήματα ν' αγοράσω τα χρωματιστά μολύβια που θέλω τόσο πολύ, είπε η Έμι.

— Ωραία! Όπως είπαμε, εγώ θα φροντίσω για τις παντόφλες, είπε τελικά η Τζο.

— Πώς όμως θα της τα δώσουμε; ρώτησε η Μεγκ.

— Να βάλουμε τα δεματάκια σ' ένα καλάθι στο τραπέζι, να τη φωνάξουμε να τα δει και να τ' ανοίξει. Δε θυμάστε ότι έτσι έκανε όταν είχαμε τα γενέθλιά μας;

— Μπράβο, μπράβο! φώναξαν όλες μ' ενθουσιασμό.

— Χαίρομαι πολύ που σας βρίσκω τόσο χαρούμενες, παιδιά μου, ακούστηκε μια φωνή.

Τα τέσσερα κορίτσια στράφηκαν μονομιάς και, γεμάτα χαρά, υποδέχτηκαν μια συμπαθητική κυρία. Δε βρισκόταν στην πρώτη νεότητα. Το γλυκό, συμπαθητικό πρόσωπό της είχε βαθιά σημάδια από πίκρες και βάσανα. Αλλά στα μάτια των θυγατέρων της, η κυρία Μαρτς

φάνταζε η ομορφότερη γυναίκα του κόσμου. Τους χαμογέλασε γλυκά.

– Λοιπόν, καλά μου κορίτσια, τι κάνατε από το πρωί; Είχα τόσα τρεχάματα όλη μέρα, που δε μου απέμεινε χρόνος να επιστρέψω για φαγητό το μεσημέρι. Είχαμε καμιά επίσκεψη, Μπετ; Πώς πάει το συνάχι σου, Μεγκ; Πολύ κουρασμένη μου φαίνεσαι σήμερα, Τζο. Έλα, Έμι, να με φιλήσεις!

Ενώ μιλούσε στα κορίτσια της και τα ρωτούσε για διάφορα πράγματα, η κυρία Μαρτς έβγαλε τα βρεγμένα ρούχα της, φόρεσε τις παντόφλες της, κι αφού κάθισε στην πολυθρόνα, πήρε την Έμι στα γόνατά της κι ετοιμάστηκε ν' απολαύσει την πιο όμορφη, την πιο ευχάριστη, την πιο γλυκιά ώρα της ημέρας.

Η Μεγκ τοποθέτησε τα φλιτζάνια του τσαγιού στο τραπέζι. Η Τζο έφερε άφθονα ξύλα για να δυναμώσει τη φωτιά της σόμπας κι έπειτα έβαλε τις καρέκλες στη θέση καθεμιάς. Η Μπετ, εργατική κι αθόρυβη, πηγαινοερχόταν από την κουζίνα στο σαλόνι, ενώ η Έμι, ζαρωμένη στα γόνατα της μητέρας της, έδινε συμβουλές και οδηγίες σε όλους και για όλα.

Καθώς ετοιμάστηκαν να καθίσουν στο τραπέζι, η κυρία Μαρτς τούς είπε μ' ένα χαμόγελο που φανέρωνε πόσο χαρούμενη ήταν κατά βάθος.

– Παιδιά, έχω να σας αποκαλύψω μετά το δείπνο κάτι που θα σας δώσει πολύ μεγάλη χαρά!

Ζωηρή περιέργεια ζωγραφίστηκε στα πρόσωπα όλων. Η Τζο μονάχα πέταξε την πετσέτα της στον αέρα και φώναξε:

– Το μαντεύω: ήρθε γράμμα απ’ τον μπαμπά! Ζήτω!
Η κυρία Μαρτς δεν το αρνήθηκε.

– Ναι, λάβαμε ένα μεγάλο κι ευχάριστο γράμμα. Όπως μας γράφει, ο μπαμπάς σας είναι καλά κι ελπίζει πως θα περάσει το χειμώνα καλύτερα απ’ όσο υποθέταμε. Σας στέλνει τις θερμότερες ευχές του για τα Χριστούγεννα. Στο γράμμα του αφιερώνει ένα ιδιαίτερο κομμάτι για όλες σας.

– Ας φάμε, λοιπόν, γρήγορα, για να το ακούσουμε, είπε η Τζο. Έι, Έμι, φώναξε στην αδελφή της, πάψε να σηκώνεις το δαχτυλάκι σου σαν μικρή ανυπόμονη!

– Πόσο υπέροχα φέρθηκε ο μπαμπάς, που δέχτηκε εθελοντικά να πάει στο στρατό σαν γιατρός ενώ είχε περάσει τη στρατεύσιμη ηλικία και δεν είχε τις δυνάμεις να πάει στρατιώτης! είπε η Μεγκ.

– Τι κρίμα που δεν μπορώ να πάω κι εγώ σαν τυμπανιστής ή... τουλάχιστον νοσοκόμα, για να μπορώ να είμαι κοντά του και να τον βοηθώ! αναφώνησε η Τζο.

– Θα είναι, φαντάζομαι, απαίσιο να κοιμάται κανείς σε μια σκηνή, να τρώει ό,τι βρίσκει και να πίνει από τενεκεδένιο ποτήρι, είπε η Έμι αναστενάζοντας.

– Πότε θα γυρίσει, μαμά; ρώτησε η Μπετ με φωνή που έτρεμε ελαφρά.

– Θ’ αργήσει αρκετούς μήνες ακόμα, εκτός αν συμβεί κι αρρωστήσει. Θα μείνει εκεί όσο περισσότερο μπορεί. Τώρα θα σας διαβάσω το γράμμα του.

Όλες τους συγκεντρώθηκαν γύρω από τη φωτιά. Η μητέρα καθόταν στη μεγάλη πολυθρόνα της. Η Μεγκ

και η Έμι κάθισαν στα μπράτσα της πολυθρόνας. Η Τζο ακουμπούσε στη ράχη της, για να μην προσέξει καμιά τους τα δάκρυά της αν τυχόν η επιστολή ήταν συγκινητική, και η Μπετ κάθισε κάτω, μπροστά στα πόδια της μητέρας.

Την εποχή εκείνη, τα περισσότερα γράμματα που έστελναν οι οικογενειάρχες στα σπίτια τους ήταν πολύ συγκινητικά. Ο δόκτωρ Μαρτς δεν ακολούθησε τη γενική αυτή συνήθεια. Αντί να μιλά για κακουχίες, περιέγραφε με χιούμορ όλα όσα έβλεπε γύρω του κι έδινε νέα του πολέμου που, κατά τη γνώμη του, δε θ' αργούσε να τελειώσει. Μονάχα στο τέλος άφηγε να ξεχειλίσουν τα αισθήματά του και να φανεί η λαχτάρα να ξαναδεί στο σπίτι τα κορίτσια του.

«Δώσε τους την αγάπη μου και τα φιλιά μου» έγραφε. «Τις σκέφτομαι όλη μέρα και προσεύχομαι για κείνες όλη νύχτα. Η αγάπη τους είναι η παντοτινή παρηγοριά μου... Ας πούμε ότι στο διάστημα αυτό του χωρισμού και της αναμονής μπορούμε να δουλέψουμε όλοι με ζήλο για να μην πάει χαμένος τόσοσ καιρός... Θα θυμούνται, βέβαια, ότι φεύγοντας τους παρήγγειλα να σου είναι αφοσιωμένες και υπάκουες, να μην αμελούν τα καθήκοντά τους, να κατανικούν κάθε αδυναμία τους... για να γίνουν τόσο τέλειες, ώστε, όταν γυρίσω, να είμαι για κείνες περισσότερο περήφανος από κάθε άλλη φορά».

Όταν η μητέρα τους τελείωσε το διάβασμα αυτής της επιστολής, και τα τέσσερα κορίτσια φυσούσαν με δύναμη τη μύτη τους για να κρύψουν τα δάκρυά τους.

– Είναι αλήθεια πως είμαι εγωίστρια, ομολόγησε η Έμι, κρύβοντας το πρόσωπο στην αγκαλιά της μητέρας της, χωρίς να φοβηθεί μην τυχόν χαλάσει τις πολύτιμες μπουκλες της, αλλά θα προσπαθήσω να γίνω καλύτερη για να μην απογοητευτεί ο πατέρας μας όταν θα με ξαναδεί.

– Ναι, όλες θα προσπαθήσουμε να γίνουμε καλύτερες, πρόσθεσε η Μεγκ. Θα είμαι λιγότερο φιλάρεσκη και θ' αγαπώ περισσότερο τη δουλειά.

– Κι εγώ θα φροντίσω να μην είμαι πια απότομη, ούτε να χάνω την υπομονή μου, είπε η Τζο, ενώ σκεφτόταν πως ήταν πολύ δυσκολότερο να συγκρατήσει το θυμό της στο σπίτι, παρά να πολεμά τους αντάρτες στο Νότο. Θα αγωνίζομαι να κάνω εδώ το καθήκον μου, αντί να εύχομαι να βρισκόμουν κάπου αλλού.

Η Μπετ δεν είπε τίποτα. Σκούπισε μονάχα τα δάκρυά της κι άρχισε να πλέκει όσο γρηγορότερα μπορούσε, εκτελώντας έτσι το πιο κοντινό από τα καθήκοντά της, ενώ ταυτόχρονα στα βάθη της γλυκιάς, ήρεμης καρδιάς της έπαιρνε την απόφαση, όταν θα ερχόταν η τόσο ποθητή μέρα του γυρισμού, ο πατέρας της να τη βρει τόσο καλή όσο εκείνος ονειρευόταν.

Την ίδια στιγμή, η γριά υπηρέτριά τους, η Άννα, ανήγγειλε ότι είχε σηκώσει το τραπέζι. Οι τέσσερις αδελφές πήραν τότε το καλαθάκι με τα ραφτικά τους και άρχισαν να στριφώνουν σεντόνια για τη θεία Μαρτς.

Η δουλειά αυτή δεν ήταν βέβαια ευχάριστη, αλλά τη βραδιά εκείνη καμιά τους δεν παραπονέθηκε. Η Τζο μάλιστα είχε μια έξυπνη ιδέα.

ΜΙΚΡΕΣ ΚΥΡΙΕΣ

— Ας μοιράσουμε κάθε στρίφωμα σε τέσσερα μέρη κι ας δώσουμε στο κάθε μέρος το όνομα μιας ηπείρου: Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Αμερική. Έτσι, θα μπορεί καθεμία από μας να λέει σε ποιο μέρος του κόσμου βρίσκεται και τι συναντά εκεί!

Διασκέδασαν λοιπόν κάνοντας το γύρο του κόσμου, ενώ έραβαν.

Κατά τις εννέα, δίπλωσαν το ράψιμό τους. Κι όπως συνήθιζαν πάντα, από τον καιρό που ήταν μικρούλες, πριν πάνε για ύπνο, έψαλαν έναν ύμνο μαζί με τη μητέρα τους. Η κυρία Μαρτς είχε κρυστάλλινη φωνή, που την είχε κληρονομήσει και η μεγαλύτερη κόρη της. Έτσι, η μικρή τους χορωδία ήταν πολύ ευχάριστη και συγκινητική. Ο ψαλμός αυτός αποτελούσε τη βραδινή προσευχή τους και μ' αυτόν τέλειωναν πάντα τη βραδιά τους.

Χαρούμενα Χριστούγεννα

Την ημέρα των Χριστουγέννων, πρώτη ξύπνησε η Τζο. Στο τζάκι διέκρινε να κρέμεται η πατροπαράδοτη κάλτσα και για μια στιγμή αισθάνθηκε την ίδια απογοήτευση όπως πολλά χρόνια πριν, όταν η κάλτσα της, παραφουσκωμένη από γλυκά και δώρα, είχε πέσει κάτω κι εκείνη νόμισε, αφού δεν την έβλεπε, πως είχε κάνει φτερά!

Αλλά αμέσως θυμήθηκε την υπόσχεση της μητέρας της... Έβαλε το χέρι της κάτω από το μαξιλάρι κι έβγαλε ένα μικρό κόκκινο βιβλίο. Ήταν ένα πολύτιμο βιβλίο με πλήθος χρήσιμες συμβουλές, γραμμένο από μια έξυπνη μητέρα, και η Τζο ένιωσε πως ήταν ο καλύτερος οδηγός για κάθε μέρα.

Ξύπνησε τη Μεγκ μ' ένα χαρούμενο «Καλά Χριστούγεννα!» και την παρότρυνε να ψάξει να βρει τι υπήρχε κάτω από το μαξιλάρι της. Εκείνη έβαλε το χέρι της και τράβηξε ένα βιβλίο με πράσινο κάλυμμα. Στο εσωτερικό

υπήρχε η ίδια εικόνα καθώς και μερικές λέξεις γραμμένες από τη μητέρα τους, πράγμα που έκανε πιο πολύτιμο το δώρο της.

Τώρα πια, ξύπνησαν η Μπετ και η Έμι, και ανακάλυψαν με τη σειρά τους κάτω από το προσκέφαλό τους ένα παρόμοιο βιβλίο, με τη διαφορά πως το ένα είχε κάλυμμα γαλάζιο και το άλλο καστανό.

Σε λίγο, μέσα στα δύο δωμάτια δεν ακούγονταν παρά ξεφυλλίσματα, γιατί όλες τους, με μια σκέψη, αποφάσισαν να διαβάζουν καθημερινά αρκετές σελίδες από τον πολύτιμο αυτό σύντροφο.

Μισή ώρα αργότερα, οι δύο μεγαλύτερες, η Μεγκ και η Τζο, κατέβηκαν στην τραπεζαρία.

— Πού είναι η μαμά; ρώτησαν την Άννα.

— Τα μικρά της κυρίας Χιούμελ ήρθαν κλαίγοντας νωρίς και τη ζήτησαν. Έφυγε αμέσως και πήγε σπίτι τους για να δει τι χρειάζονταν. Α, είναι πολύ καλή η μητέρα σας. Δίνει ό,τι έχει και δεν έχει. Δεν υπάρχει δεύτερη σαν κι εκείνη στον κόσμο όλο!

Η γριά υπηρέτρια εργαζόταν κοντά στην κυρία Μαρτς από τότε που γεννήθηκε η Μεγκ, και όλοι μέσα στο σπίτι τη θεωρούσαν περισσότερο καλή φίλη παρά υπηρέτρια.

— Άννα, της είπε η Μεγκ ενώ τακτοποιούσε σ' ένα πανέρι όσα μικροπράγματα προοριζόνταν να χαρίσουν στη μητέρα τους για χριστουγεννιάτικο δώρο, η μαμά δε θ' αργήσει να επιστρέψει. Ετοίμασε, λοιπόν, γρήγορα τα γλυκά, για να τα βρει έτοιμα όταν θα γυρίσει.

Στράφηκε με απορία στην Τζο, που χοροπηδούσε στη

μέση του δωματίου, φορώντας τις καινούριες παντόφλες που προορίζονταν για την κυρία Μαρτς. Σκοπός της ήταν να τις τσακίσει για να τις κάνει έτσι μαλακότερες για τη μητέρα τους.

— Τι έγινε το μπουκαλάκι με την κολόνια που της αγόρασε η Έμι;

— Το ξαναπήρε πριν από λίγο για να του δέσει, νομίζω, μια κορδέλα, αποκρίθηκε η Τζο χωρίς να διακόψει το χοροπήδημά της.

— Πόσο ωραία είναι τα μαντιλάκια που της κέντησα, είπε η Μπετ κοιτάζοντας με ικανοποίηση τα ακανόνιστα κάπως γράμματα που με τόσο κόπο και προσπάθεια είχε κεντήσει. Η Άννα τα έπλυσε, τα σιδέρωσε κι έγιναν ωραιότατα.

Η Τζο πήρε στα χέρια της να εξετάσει ένα από τα αριστουργήματα της μικρότερης αδελφής της.

— Τι αστείο! φώναξε. Αντί η Μπετ να κεντήσει *κυρία Μαρτς*, κέντησε *Μητέρα*.

— Το προτίμησα, εξήγησε η Μπετ κομπιάζοντας, γιατί η Μεγκ έχει τα ίδια αρχικά με τη μαμά. Και δε θέλω να τα μεταχειρίζεται κανένας άλλος εκτός από τη μητέρα μας.

Η Μεγκ έριξε στην Τζο μια ματιά κι έπειτα χαμογέλασε στη μικρή.

— Έκανες πολύ καλά, της είπε. Η ιδέα σου ήταν πολύ έξυπνη, γιατί έτσι κανένας δε θα κάνει λάθος. Είμαι βέβαιη πως η μαμά θα ενθουσιαστεί.

Την ίδια ώρα άκουσαν ν' ανοίγει η εξώπορτα και στο διάδρομο αντήχησαν βήματα.

– Κρύψε το καλάθι, φώναξε η Τζο. Έρχεται η μαμά.

Αλλά έπεσε έξω. Δεν ήταν η κυρία Μαρτς, αλλά η Έμι. Ερχόταν τρεχάτη και τα 'χασε όταν βρήκε συγκεντρωμένες τις αδελφές της.

– Πού είχες πάει; Και τι κρύβεις στην πλάτη σου; τη ρώτησε η Μεγκ απορώντας που η Έμι, η πάντα υπναρού, είχε βγει τόσο νωρίς έξω, όπως μαρτυρούσαν το πανωφόρι και η κουκούλα της.

– Μη με κοροϊδέψετε... έκανε στενοχωρημένη. Ήθελα απλώς ν' αλλάξω το μπουκαλάκι μ' ένα μεγαλύτερο, κι έδωσα όλα όσα είχα για ν' αγοράσω αυτό εδώ. Αποδώ και πέρα θα προσπαθώ πάντα να μην είμαι εγωίστρια πια...

Ενώ μιλούσε, η Έμι παρουσίασε στις αδελφές της το όμορφο μπουκάλι που διάλεξε για ν' αντικαταστήσει το προηγούμενο που έδειχνε φτηνό. Φαινόταν τόσο ταπεινή, τόσο αποφασισμένη να προσπαθήσει να παραμερίξει τον εγωισμό της για να σκέφτεται αποκλειστικά τους άλλους, ώστε η Μεγκ την αγκάλιασε και της έσκασε δυο φιλιά.

– Είσαι θησαυρός! της είπε η Τζο.

Και η Μπετ, η συναισθηματική, έτρεξε στο παράθυρο κι έκοψε το ωραιότερο τριαντάφυλλο για να στολίσουν μ' αυτό το μπουκάλι.

– Ξέρετε, τους εξήγησε η Έμι, αφού διάβασα σήμερα το πρωί για την καλοσύνη που πρέπει πάντα να δείχνουμε, ένωσα ντροπή επειδή το δώρο μου ήταν τόσο φτηνό κι έτρεξα να το αλλάξω μόλις σηκώθηκα. Τώρα όμως είμαι κατευχαριστημένη, γιατί το δώρο μου είναι το ωραιότερα απ' όλα...

Ένα νέο χτύπημα στην εξώπορτα πληροφόρησε τις τέσσερις αδελφές πως η μητέρα ερχόταν. Έκρυψαν το καλάθκι κάτω από τον καναπέ και κάθισαν όλες γύρω από το τραπέζι.

– Καλά Χριστούγεννα! φώναξαν όλες μαζί καθώς είδαν τη μητέρα τους να ξεπροβάλλει. Σας ευχαριστούμε πολύ για τα βιβλία σας. Διαβάσαμε όλες από ένα κεφάλαιο σήμερα το πρωί και θα συνεχίσουμε να διαβάζουμε κάθε μέρα.

– Κι εγώ, παιδιά, σας εύχομαι καλά κι ευτυχισμένα Χριστούγεννα, είπε η μητέρα. Ευχαριστήθηκα πολύ επειδή αρχίσατε αμέσως όπως μου είπατε, κι ελπίζω να κρατήσετε την καλή αυτή συνήθεια. Πριν όμως καθίσουμε στο τραπέζι, έχω να σας κάνω μια πρόταση. Εδώ κοντά μας μένει μια φτωχιά χήρα με επτά παιδιά. Το τελευταίο είναι μόλις μερικών εβδομάδων. Τα έξι μεγαλύτερα κοιμούνται όλα μαζί στο ίδιο κρεβάτι για να μην ξεπαγιάσουν, επειδή δεν έχουν φωτιά να ζεσταθούν. Ούτε έχουν τίποτα να φάνε. Και το μεγαλύτερο ήρθε σήμερα το πρωί και μου είπε πως πέθαιναν από το κρύο και την πείνα. Θέλετε, παιδιά, να δώσετε το πρωινό σας στη δυστυχισμένη αυτή οικογένεια;... Σας το προτείνω απλώς. Δε σας παρακαλώ να το κάνετε, ούτε βέβαια σας διατάζω. Είστε ελεύθερες να δεχτείτε ή να αρνηθείτε.

Οι τέσσερις αδελφές είχαν μεγάλη όρεξη, γιατί περίμεναν τη μητέρα τους περισσότερο από μία ώρα. Γι' αυτό δίστασαν για μια στιγμή, μόνο μια στιγμή, κι αμέσως μετά η Τζο φώναξε:

— Οι προστατευόμενοί σου είναι τυχεροί, μαμά, γιατί πρόλαβες να 'ρθεις πριν αρχίσουμε. Γιατί, αν αργούσες λιγάκι, φοβάμαι πως δε θα περίσσευε τίποτα!

— Θέλεις να σε βοηθήσω, μαμά, να πας τα πράγματα στα παιδάκια που πεινούν; πρότεινε η Μπετ.

— Εγώ θα τους πάω το γάλα, το φρέσκο βούτυρο και τα παξιμάδια, είπε η Έμι θυσιάζοντας ό,τι αγαπούσε περισσότερο.

Στο μεταξύ, η Μεγκ σκέπαζε τις ζεστές, λαχταριστές τηγανίτες και στοίβαζε σ' ένα μεγάλο πιάτο τις φρυγανιές.

— Δεν παραξενεύομαι με την απόφασή σας, είπε η κυρία Μαρτς χαμογελώντας ικανοποιημένη. Θα 'ρθείτε όλες μαζί μου και στην επιστροφή θα περιοριστούμε σε ψωμί και τσάι για πρωινό.

— Ναι! Ναι! φώναξε η Τζο.

Τα κορίτσια ετοιμάστηκαν γρήγορα και όλες μαζί, φορτωμένες δέματα, ξεκίνησαν. Ευτυχώς ήταν νωρίς ακόμη κι έτσι ελάχιστοι μόνο τις είδαν καθώς διάβαιναν από μικρά δρομάκια.

Το καμαράκι της φτωχής οικογένειας ήταν άθλιο, γυμνό, με σπασμένα παράθυρα, χωρίς φωτιά, με κουρελιασμένα κλινοσκεπάσματα. Η μητέρα ήταν άρρωστη και το νεογέννητο κλαψούριζε, ενώ κάμποσα χλωμά, πεινασμένα παιδάκια ήταν ζαρωμένα κάτω από μια παλιά κουβέρτα και προσπαθούσαν το ένα να ζεστάνει το άλλο. Όλα γούρλωσαν από έκπληξη τα μάτια, και τα μελανιασμένα από το κρύο χείλη χαμογέλασαν καθώς οι τέσσερις

αδελφές μπήκαν στο καμαράκι κουβαλώντας τη μικρή προσφορά τους.

— Αχ, Θεέ μου, έστειλες τους αγγέλους Σου να μας επισκεφτούν, φώναξε η φτωχή γυναίκα κλαίγοντας από χαρά.

— Παράξενoi άγγελοι ξεπαγιασμένοι, με κουκούλες και γάντια, μουρμούρισε σιγανά η Τζο.

Όλοι άρχισαν να γελούν, ακόμα και η άρρωστη μητέρα.

Μέσα σε λίγα λεπτά, θα νόμιζε κανείς πως πραγματικά κάποιο καλό πνεύμα πέρασε αποκεί. Η Άννα, με τα ξύλα που έφερε από το σπίτι τους, άναψε μια καλή φωτιά στο τζάκι. Η κυρία Μαρτς έδωσε σούπα στην κυρία Χιούμελ και την παρηγόρησε με πολλά γλυκά λόγια. Στο μεταξύ, τα κορίτσια τοποθέτησαν τα πεινασμένα παιδιά γύρω από τη φωτιά και άρχισαν να τα ταΐζουν σαν κοτοπουλάκια, γελώντας και φλυαρώντας.

— Τι ωραίο! έλεγαν τα παιδάκια μόλις γεύονταν το καθετί. Τι αγγελόπαιδα που είστε!

Το παρατσούκλι αυτό ενθουσίασε τις κοπελίτσες και ιδιαίτερα την Τζο, που από μικρή είχε συνηθίσει να την αποκαλούν «διαβολάκι», γιατί με τις σκανδαλιές της συχνά πυκνά άξιζε αυτόν τον τίτλο.

Όταν επέστρεψαν στο σπίτι τους, ήταν τα πιο χαρούμενα παιδιά σε ολόκληρη την πόλη. Η σκέψη πως θα περνούσαν τα Χριστούγεννα με ψωμί και τσάι δεν τις στενοχωρούσε καθόλου.

— Τώρα καταλαβαίνω τι σημαίνει ν' αγαπάμε τον πλησίον μας καλύτερα από τον εαυτό μας. Είμαι πολύ ευ-

χαριστημένη γιατί η μαμά μάς έδωσε την ευκαιρία να το εφαρμόσουμε, είπε η Τζο.

Ενώ η κυρία Μαρτς έψαχνε στα συρτάρια για να βρει ρούχα κατάλληλα για την οικογένεια Χιούμελ, οι κόρες της επωφελήθηκαν για να τοποθετήσουν στο τραπέζι όσα δώρα τής είχαν ετοιμάσει.

— Ακούω τη μαμά να πλησιάζει, φώναξε η Τζο. Άρχισε, Μπετ! Έμι, άνοιξε την πόρτα! Γρήγορα, Μεγκ! Εμπρός! Όλες μαζί: Ζήτω η μαμά!

Η Έμι έτρεξε ν' ανοίξει την πόρτα και η Μεγκ πήρε από το χέρι τη μητέρα της. Δάκρυα γέμισαν τα μάτια της κυρίας Μαρτς όταν άκουσε τις ζητωκραυγές των θυγατέρων της. Έπειτα εξέτασε ένα ένα τα δώρα που προορίζονταν για κείνη και διάβασε τις ευχές που τα συνόδευαν. Φόρεσε αμέσως τις καινούριες παντόφλες, έβαλε λίγη κολόνια σ' ένα από τα μαντιλάκια της Μπετ, καρφίτσωσε ένα από τα τριαντάφυλλα στο στήθος της και είπε στη Μεγκ πως τα γάντια τής έρχονταν θαυμάσια.

Έπειτα όλες ρίχτηκαν με φιλιά και γέλια στην αγκαλιά της κι άρχισαν την εγκάρδια εκείνη φλυαρία που κάνει τόσο εξαιρετικές τις οικογενειακές γιορτές και αφήνει παντοτινά μια γλυκιά ανάμνηση.

Με όλες αυτές τις ασχολίες, η μέρα πέρασε γρήγορα κι όταν βράδιασε μαζεύτηκαν αρκετές φιλενάδες για μια αυτοσχέδια παράσταση που αποκαλούσαν μελόδραμα, γιατί είχε και τραγούδια. Φυσικά, τους κυριότερους ρόλους έπαιζαν οι τέσσερις αδελφές. Κι επειδή στη σύναξη δεν υπήρχαν αγόρια, όλους τους ανδρικούς ρόλους είχε

αναλάβει με μεγάλη χαρά η Τζο, το αγοροκόριτσο, που πάντα πικραίνονταν γιατί δεν είχε γεννηθεί αγόρι!

Είχε πια νυχτώσει για τα καλά όταν η Άννα ανέβηκε στο δωμάτιό τους, όπου είχε δοθεί η παράσταση, για να τους πει ότι η μητέρα τους τις καλούσε στην τραπεζαρία.

Όταν κατέβηκαν βρέθηκαν μπροστά σε μια έκπληξη που τις έκανε να βγάλουν χαρούμενες φωνές. Η μητέρα τους συνήθιζε βέβαια πάντα να τις παραχαϊδεύει. Αλλά από τότε που είχαν χάσει την περιουσία τους κι έπαψαν να είναι πλούσιοι, ποτέ τους δεν είχαν δει πλουσιότερο τραπέζι. Υπήρχαν διάφορα είδη σάντουιτς, δύο τυριά, γλυκά μικρά, μεγάλα, τετράγωνα, στρογγυλά, φρούτα άφθονα, καραμέλες και σοκολατάκια από τα καλύτερα, και στη μέση του τραπέζιού τέσσερα μπουκέτα διαλεχτά λουλούδια.

Γεμάτες απορία από την τόσο ασυνήθιστη πολυτέλεια, οι τέσσερις αδελφές δεν μπορούσαν να πιστέψουν στα μάτια τους. Κοίταζαν πότε τη μητέρα τους και πότε το φορτωμένο με λιχουδιές τραπέζι. Ήταν τόσο έντονα ζωγραφισμένη η απορία στα πρόσωπά τους, ώστε η μητέρα τους με κόπο συγκρατούσε τα γέλια της.

— Υπάρχουν ακόμη καλές νεράιδες; ρώτησε η Έμι.

— Μάλλον ο μικρός Χριστούλης πέρασε αποδώ! είπε η Μπετ.

Ξάφνου, μια έμπνευση ήρθε στην Τζο.

— Λέτε η θεία Μαρτς να κυριεύτηκε από ξαφνική τρυφερότητα για μας και να μας έστειλε όλα αυτά;

— Γιατί όχι η μαμά; ρώτησε η Μεγκ.

Η μητέρα εξακολουθούσε να χαμογελά ακούγοντας όλες αυτές τις υποθέσεις.

– Τίποτε απ’ όλα αυτά. Πέφτετε έξω πέρα ως πέρα, είπε τελικά.

Τα κορίτσια κοιτάχτηκαν αναμεταξύ τους.

– Τότε ποιος; ρώτησε η Τζο.

– Ο γηραιός κύριος Λόρεντς.

– Ο παππούς του μικρού Λόρεντς; φώναξε η Μεγκ.

– Ακριβώς!

– Μα ούτε καν τον ξέρουμε! Πώς του ήρθε αυτή η ιδέα;

– Γνώριζε από παλιά τον πατέρα μου, τους εξήγησε η μητέρα. Μου έστειλε λοιπόν σήμερα το απόγευμα ένα σημείωμα και μου έλεγε πως ελπίζει να του επιτρέψω να εκφράσει τη φιλία του για τα παιδιά μου, στέλνοντάς τους μερικές λιχουδιές για τα Χριστούγεννα. Έκρινα ότι δεν ήταν σωστό ν’ αρνηθώ κι έτσι, στη θέση του γεύματος που στερηθήκατε, έχετε τώρα αναπάντεχα όλα αυτά τα όμορφα πράγματα.

Η Τζο κούνησε το κεφάλι δύσπιστα.

– Χμ... βάζω στοίχημα πως ο εγγονός του του έβαλε αυτή την ιδέα. Φαίνεται πολύ συμπαθητικό παιδί και θα ήθελα πολύ να τον γνωρίσω. Νομίζω πως κι εκείνος θα το επιθυμούσε πολύ. Αλλά πρέπει να είναι πολύ δειλός ή πολύ περήφανος και η Μεγκ δε μας επιτρέπει να του μιλήσουμε όταν τον συναντάμε. Μια μέρα, ο γάτος μας ξεπόρτισε και τον χάσαμε. Εκείνος τον βρήκε και μας τον έφερε, κι έτσι μιλήσαμε αρκετά πάνω από το φρά-

χτη. Όταν ήρθε η Μεγκ, εκείνος έφυγε. Είμαι βέβαιη πως λαχταρά λίγη παρέα, μια χαρωπή συντροφιά!

– Φαίνεται πως είναι παιδί με πολύ καλή ανατροφή, παρατήρησε η κυρία Μαρτς. Δεν έχω καμιά αντίρρηση να γνωριστείτε μαζί του αν παρουσιαστεί η ευκαιρία, και μετανιώνω που δεν τον κάλεσα ν' ανεβεί πάνω, στο πάρτι σας.

Στο μεταξύ, η Μεγκ χάιδευε τις λιχουδιές της.

– Ποτέ ως τώρα δε μου πρόσφεραν τόσο όμορφη ανθοδέσμη, είπε.

– Είναι υπέροχες ανθοδέσμες και μάλιστα τις έφερε ο ίδιος, απάντησε η μητέρα. Εγώ όμως ευχαριστιέμαι περισσότερο με τα λουλούδια που μου προσφέρει η Μπετ.

Η μικρή χώθηκε στην αγκαλιά της.

– Πόσο λυπάμαι, μουρμούρισε, που δεν μπορώ να στείλω μερικά και στον μπαμπά. Φοβάμαι πως δεν πέρασε τα Χριστούγεννα τόσο χαρούμενα όπως εμείς.

Διαβάστε τη συνέχεια στο βιβλίο

Μικρές κυρίες

Ηζωή δεν είναι εύκολη για τα τέσσερα κορίτσια, τη Μεγκ, την Τζο, την Μπιε και την Έμι. Ο πατέρας τους λείπει στον πόλεμο, ενώ η μητέρα τους αγωνίζεται να ξεπεράσει τις οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

Παρά τις ανιξοότητες, οι τέσσερις αδελφές είναι γεμάτες ζωντάνια και αισιοδοξία. Η Μεγκ διαθέτει ομορφιά και καλοσύνη, στην Τζο αρέσει το γράψιμο, η Μπιε αγαπά τη μουσική και η Έμι λατρεύει τη ζωγραφική. Στις δύσκολες στιγμές η μία φροντίζει την άλλη, μαλώνουν, διδάσκονται από τα λάθη τους, κάνουν νέους φίλους και μαθαίνουν πώς να ξεπερνούν απογοητεύσεις και αναποδιές.

Οι Μικρές κυρίες, το διαχρονικό μυθιστόρημα που έχει αγαπηθεί από γενιές νεαρών αναγνωστών, εξακολουθεί να συναρπάζει και σήμερα, χάρη στην ξεχωριστή ατμόσφαιρα της οικογενειακής θalπωρής που αποπνέει και τα δετικά μηνύματα που αγγίζουν τις καρδιές όλων.

www.minoas.gr

9 786180 202588
ISBN 978-618-02-0258-8

ΚΩΔ. 16629